

Jovica Aćin

KAMENJE U NAMA

Dogodilo se, a da nisam odmah ni primetio. Prošlo je tri ili četiri dana, i tek onda sam počeo da se pitam, strahujući od još jedne nevolje. Počeo sam najpre da strepim, pa da se sve jače bojim, a potom me je, pošto je prošlo sedam dana, obuzeo silan strah da nova nevolja raste u meni, biva sve teža. Od tog unutrašnjeg bremena sve većma, kad se pogledam postrance u ogledalu, ličim na stokilašku trudnicu, ali trudnicu koja se neće poroditi ni posle devet meseci. Naprosto ću prsnuti, i kraj. Iz mene će se razleteti, i ako od tog ne skončam, umreću od sramote.

Da pre tog ostanem kod pređašnje nevolje. Bože zdravlja, ne povratila se. Proleće je i mene je počeo da muči želudac. Proradio mi duodenalni čir. Kad me nešto pogodi, trakt za varenje je moje najslabije mesto, i on prima sve udarce. Ne mogu da zaspim, toliko me boli. Kad ipak zaspim, pošto se nakljukam takozvanim bolubicama, sat kasnije me bol probudi. Neispavan sam, ali za to želudac i njegova kiselina slabo mare, ili uopšte nisu toga svesni. Ako znaju, ne haju. Rade svoj posao, na moju muku. Unutra su i one helikobakterije. Samo me bez milosti i predaha razbijaju.

Došao mi drugar i kaže da će da me vodi kod Cane. Ona je isceliteljka, u intimnom do-sluhu sa samim središtem kruga Moći, prava čarobnica. Izlečila je mnoge od raka, leukemije, side, infarkta, pa čak i jednu devojčicu, koja je pala sa petog sprata i završila u koritu sa kičmom slomljenom na tri mesta. Ni ožiljka više. Izlečila ju je, a da je nije ni videla. Putem telefona. Hristu je bilo potrebno da bude na licu mesta da bi čoveka podigao iz mrtvih, a Cana, kao prava sestra u Hristu, to odrađuje na daljinu. Eto, i to je korist od ove revolucije u komuniciranju, mogao bih da kažem, ali da ne izgubim iz vida u kojem sam rastočenom stanju bio, opomene radi, jer to nije prazna igra koju smete da zaboravite u svom životu. Ume da se vrati.

I tako, došli mi kod čarobnice Cane. Moj prijatelj joj donosi najbolju kafu i poveliku čokoladu. Za okrepljenje i obnovu energije. Dok leči, daje sve od sebe, objasnio mi je, i troši se. Prirodna stvar, kažem mu, sve se moleći u sebi da joj energije ne ponestane baš sa mnom.

Jedva da je prošlo nekoliko trenutaka otkako mi je dlan položila na želudac, a već je zevnula. Drži mi ona dlan na želucu. Je l' greje, pita me. Greje, odgovaram. Ona zevne. Sledeći put ćemo sa teglama, kaže ona, i ponovo zevne.

Pomislio sam, rano je popodne i mora da smo joj svojim dolaskom uskratili zasluženi dnevni san. Čak i ona, koliko god da je puna životne i lekovite energije, mora da predahne. Nije, međutim, dugo potrajalo i ona je ponovo zevnula. Da li joj je dosadno dok me oslobađa bola? Nisam stigao ni da valjano razmotrim to pitanje, jer bol se ne da, a evo ona je već opet zevnula. Zevala je šesnaest puta tokom seanse. Brojao sam, dok sam čitao njenu knjigu. Da li zeva zbog uskraćenog počinka, usled dosade izazvane ponavljanjem

iste priče ili mojom čiraškom iznemoglošću? Kad je zevnula, mislim, šesti put, sevnulo mi je da to mogu biti nečiste sile koje se iz mene sele, kroz njen dlan, šaku, ruku, u nju, i onda je, razumljivo, bezočno iscrpljuju. Ideju za to su mi dale njene pesme u knjizi koju sam, onako poleđuške, držao desnom rukom iznad očiju.

Iako naoko starija od mene, i gojazna, ne koliko ja, sa naočarima za dalekovide, Cana je zapravo mlađa od mene, desetak godina, i kilaža joj je znatno manja od moje, a uz to moje naočare su za kratkovide. Ona je isceliteljka na glasu. Ne tvrdim suprotno. Čarobnica. Iz njene priče sam zaključio da leči od karcinoma, od prelomljene kičme, čak i kad je kičma prelomljena na tri mesta, baš kako mi je drugar već rekao, a leči i od glavobolje, trbušnih tegoba, ma od svega od čega bismo mogli da patimo i umiremo. I od kijavice će vas izlečiti. Sline će vam biti najednom kao rukom odnesene. Vidim, nije bez duha. Kad mi je rekla da legnem na trosed, upozorivši me da se izujem, naravno ukoliko se izuвам kad ležem u postelju, jer se u njenoj kući tako čini, i ona sama tako čini, dala mi je u ruke knjigu. Knjiga nije šala. Bila je to knjiga pesama, poglavito sa verskim temama, i o tome kako je Bog nadahnjuje. Bog joj se otkrio. Izabrao ju je. Da spasava. I zove se Spasenija, sa Rudnika, u narodu sa boljkama poznata kao Cana. Poneko joj iz zahvalnosti tepa: cakana Cana. Prima što joj daju. Ostavljaju podno ikone svetog Mihaila. Potom to nosi i poklanja Crkvi. Velika Srpkinja.

Još dok sam ulazio na vrata, otresito i zapovedno je rekla. „Izvadi ruke iz džepova.“ Nisam ih izvadio, jer ih nisam ni držao u džepovima. Samo sam ih bio stisnuo uz sebe da nekako izdržim bol koji mi je rasturao utrobu. Noću nisam, kao što već rekoх, mogao da trenem. Tako već smožden, dahtao sam sa svojih stotinu i kusur kila od uspinjanja stepenicama na četvrti sprat na kojem je stanovala čarobnica koja će me ratosiljati nevolje. Tako mi je zabrinuti prijatelj rekao, i ja sam unapred svoje izbavljenje polagao u njene bi-energetske moći i smatrao da je ta stvar maltene već svršena.

Znam jednog, odmah mi se diskretno predstavila svojim moćima, koji je bio bolestan na smrt, sličan tebi, i ja sam ga izlečila, mada nikad nije svoj stan osveštao, pa je pisao i o vagini, a vagina je stidno mesto i o njoj se ne piše, i zatim je pisao o meni kao najgori nezahvalnik. Neka, Bog će mu već naplatiti, nekrstu. Ni na pričešće ne ide.

Trebalo je da ga pustite da umre, ili neka ga hodže leče, ulizujem joj se, jer se ona sprda sa *odžama* koji nisu uspeli da onoj nesrećnoj devoјčici preporode izlomljenu kičmu. Cana se, ipak, ne da. Ne bih ja to. Prvo pomislim da bih, a onda ne. Mogla sam i telefonom da ga izlečim. I njega. Nije mi prvi put. Nije trebalo ni da dolazi. Samo neka više ne piše o vagini. Ni o penisu, jer je i to stidno mesto.

U sebi sam se ponadao, radi zdravlja i dobrobiti tog nepoznatog nesrećnika, da ga neće i penis jednom zaboleti.

Opraštam se:

Bog nam vas je dao, ali mnogi od nas to još ne znaju. Mislim da ću tim rečima moći da uštedim na daru kad se idući put pojavim, već u ponedeljak, na obećanu terapiju pomoću tegli.

Ona odvrća:

Neka, daće Bog da saznaju, i daće Srbima celu Nemačku i možda deo Slovenije, a Srbi to ipak neće uzeti. Nisu takvi.

Pitao sam:

Da li će se usuditi da se usprotive Božjoj volji, njegovom poklonu?

Nisu Srbi mačji kašalj. Jasno je njima ono što piše: čije je stado na livadi, onoga je i livada.

Da li to važi i za Kosovo?

E, ... tu čarobnica Cana bi na časak zatečena, ali prihvati logiku:

Pa, važi. Ali, ono što nam danas bude uzeto, sutra će nam vratiti. I naše svetinje, pretvorene u džamije, ponovo će biti naše.

Možda, ...odvratio sam. Ona me prekide:

Kad nam vrati, mnogi od nas to neće ni znati. Ali, ja znam što drugi ne znaju. Jesam li rekla novembra 1998. godine, obraća se mom prijatelju koji me doveo, da nas neće bombardovati. I nisu.

Nisu, nisu, ponavlja prijatelj nekim slavodobitnim glasom. Nisu, i ja sam se čak kladio na tvoju reč, i dobio.

Cana mu, mrdnuvši ramenom, dade znak da prekine, mada sam ja baš pozeleo da čujem šta je to bilo sa opkladom, a ona je produžavala tamo kuda je htela.

Mesec ili dva kasnije, došao je kod mene ministar koga sam jednom lečila od tumora, i izlečila, i molio me da isto kažem i za proleće, da neće biti. Nisam mogla, jer nismo zaslužili, i rekla sam, da, hoće, bombardovaće nas marta ili aprila. Jesam li to rekla?

Jesi, Cano, snishodljivo i uvereno povrđuje moj prijatelj.

I bombardovali su nas. Sad ovi neće da dozvole ni da čovek koji je onda, i pre, i posle, učinio sve za narod, neće da dozvole ni da bude ko čovek sahranjen, bez obzira što mu je ona žena ko rospija. A dok su bombe sipale, dolazila mi pred kuću vojska, sa sve generalima, da ih blagosiljam i zaštitim od najgoreg. Komšije slatke su se krstile.

A ti da dođeš, opet će Cana meni, u ponedeljak, pa da ti stavim moje tegle i biće ti još bolje, sve što te muči nestaće kao da nije ni bilo. Reče mi to, i zevnu.

Pošto mi je bila onako krvnički izgnječila želudac i dvanaestopalačno crevo, gdegod da je ono, desno ili levo, jer ni ona ni ja, ispostavilo se, tu smrtnu anatomiju ne poznajemo, i zabadala mi prst ispod rebara, posred želuca, u jetru, slezinu i žučnu kesu, stiskajući zube, procedio sam što sam umeo vedrije, uprkos grču koji me je iznutra razdirao, da čarobnica ne primeti, hoću, Cano, hvala vam, Cano, Bog vas čuvao, Cano.

U ponedeljak nisam otišao kod Cane. Morao sam na drugu stranu, nastavljaio da živim, i propustio tegle. Izvinio sam se kod prijatelja, ali učinilo mi se da mi on baš ne oprašta. Kad ti je dobro, onda lupaš po svemu, reče. Ali, čekaj samo da te opet strefi, onako smrtonosno, jaukaćeš i moliti za pomoć. Svaka nada će ti, makar malecka nada u nagoveštaju, biti kao sa neba. Uostalom, reče prijatelj već veoma hladno, nemaš zašto da se ikome izvinjaš. Razumem ja tebe. To je od otrovnih para.

Ja njega nisam razumeo, o kakvim on to otrovnim parama! Inače, u pravu je u ostalom, ali šta da radim. Takav sam. Nezahvalan. Sumnjičav prema čudima, neveran. Zbog tog nisam manje siguran da je ovaj svet sa zagonetkom, i to ne samo jednom. Njima se predajem.

Počeo sam da se služim samosugestijom, potpomognutoj đumbirom, ili se vreme prolepšalo, i ja zasad pregurao nevolju sa činom. Možda i zahvaljujući kantarionu. Stidim se zbog toga pred Canom. Oblilo bi me rumenilo čak i da s njom razgovaram telefonom. Međutim, nisam odmah uočio pomaljanje druge nevolje, takoreći naslednice one čiraške. Da mi nije od Cane, pitao sam se. Možda je promašila želudac i dvanaestarc, ubola me u debelo crevo, jer se ovo zapelo i ne pušta ništa iz sebe. Možda je upotrebila previše energije, ili je ta energija bila dijagnostički pogrešno usmerena na proliv kojega nije ni bilo? Ako je tako, ne mogu sad ponovo kod Cane, ne samo zbog svog stida pred njom, niti zbog pritajenog gneva svoga prijatelja, nego naprosto da bogomdano čudo kojim ona znalački i samopouzdana rukuje ne izazove i neku treću nevolju. Dosta mi je i ove, koja me tera da hodam kao da mi je trbuh pao ispod kolena. Može biti to, da ne grešim, i od kantariona, jer i on hoće tako nešto uzgred. Baš kao i kakao, ne bilo koji nego organik, a koji pijem dok ga ne potrošim.

Pritisnulo me, progutao sam ponos, zovem prijatelja, jer me muči ono o otrovnim parama. Eto, predviđao sam, kaže mi on, da će doći maca na vratanca.

Na kakvu si to paru mislio, pitam ga.

– Znaš već, onu koja se diže i opija mozak.

– Ne misliš valjda da je to moguće?

– Nego šta. Ide kanalima. Zagušljiva para kreće odozdo, šiklja iz paklenih pukotina, mili uz kičmeni stub i... ma uzmi neki udžbenik iz toksikologije, vidi šta piše o prirodnim i natprirodnim otrovima u ljudskom telu, o toksičnom otpadu dijaboličkog porekla. Mora da ima nečeg o tome. Otrovnna je to para od koje silaziš s uma. Ti si mi za to najbolji primer. Do tebe takav nisam sreo.

Neverovatno mi je da je on još pre mene kao izvesno znao da će mi debelo crevo kljoknuti. Ne njegovo predosećanje, nego je on sam jedna od zagonetki. Otkuda je mogao slutiti da će mi stolica ovako dolaziti glave? Zato pokušavam da izvučem od njega neko rešenje. „Znaš, ako su mi se creva prolenjila...“ „Kakva pa creva! Govorio sam o tvojoj duhovnoj nepostojanosti, o tvojoj bezbožnoj duhovnoj utrobi. Opijen ti je mozak kad si onako neoprostivo mogao da izdaš Canu koja te čekala sa teglama. I nije to nikakvo čudo, već je neminovna posledica. Haluciniraš pod uticajem zloduha u sebi koji te obuzima isparavanjem odozdo.“

Najzad sam načisto da je među nama bio nesporazum. On o nekoj onostranoj stvarčici, a ja bih o neposrednoj prirodi. Možda zbilja haluciniram u svemu drugom, ali ne o svom zatvoru koji iz časa u čas biva prava i neosvojiva tvrđava. To je tamnica u meni, seva mi u mozgu, sazidana od ogromnih kamenih blokova koje su najbolji masonski tesari združili u jedan jedini.

Trudim se ja sa tom tvrđavom tamnicom, dakle, upinjem, guram i napinjem. Sve ćorak. Creva će mi se raspući. Samo se izduvavam. Šišti iz mene, ali ništa opipljivije. Deset dana proteklo, i ja pozeleneo. Onda postadoh ružičast, pa žut i zatim izrazito siv. Cela alhemija boja se izređala na meni, valjda da bih dospelo do kamena mudrosti. Mudrost mi nedostaje. To će prvi potvrditi moj prijatelj. Što se tiče kamena, on je kao i svaki kamen: ne da se omekšati koliko god ja skakutao i tvrdo se istresivao razmaknutih nogu, izvijao se i uvijao. Samo mi uši od toga zveče; još će mi na kraju i prokapljati. Krv je u meni pljuskala. Osećao

sam se bezmalo uškopljen, iznutra, na jedan od najprljavijih načina. Zubi su mi se drмали u korenu.

Ipak, jednom. Mora da je nešto upalilo. Zatvor se otvorio. Eh, najzad, slobodan. Uobičajena beličasta boja počela je da mi se vraća u lice i na podvaljke.

Prisećam se staroegipatskog mita. Možda ne baš najtačnije. Skarabej, kotrljan, nalik jelenku, zlatni Skarabej koji preko nebeskog svoda valja sunce, a ovo, kad prođe podne, počinje da se ubrzano i samcito kotrlja ka određenom mestu na horizontu gde će zaći i nestati do sledećeg jutra kad ga sveti govnovalj ili balegar, kako kod nas nazivaju skarabeja, bude opet izgurao na naše videlo.

Ne pamtim da mi se to ikad dogodilo. Možda kad sam bio dete, ali mi je iščilelo. U prvi mah nisam umeo da se snađem. Uхватила me panika. Na jedvite jade sam je savladao tako što sam počeo svima odreda, osim onom vernom prijatelju, svima koji su mi dostupni i koje znam, da pričam o svom zatvoru. Slušali su me blagonaklono i svako je imao poneki savet za oprobani lek. To će im biti lepa uspomena na mene. Svejedno, pošto sam, raspitujući se, proučivši literaturu pozajmljenu iz Narodne biblioteke, istraživši pojavu putem Interneta, sa sagovornicima iz Amerike, Irske, Zambije, Kanade i Kine, iskoristio sva mogućna sredstva za koja sam saznao ili koja su mi preporučivali, maslinovo ulje sa istucanim laneninim semenom, laks-čokoladice, sve medikamente protiv opstipacije iz apoteke, kuvane suve šljive i smokve, čaj od trave zvane sena ili aleksandrijska kasija..., poverovao sam da će naposljetku to biti vulkan, i da će lava biti divno zlatna. Hajde i vulkan, ali jednom da proradi!

Na ricinus sam odbijao i da pomislim; imao sam za to razloga iz zapamćene priče stare poznanice koju su takvoj pročišćavajućoj terapiji svojevremeno podvrgli u policijskoj stanici.

Neka Afrikanka iz Toronta, iseljena Zimbabvanka, bila je tako uverljiva da me je svojim dinamičnim porukama tokom elektronskog ćaskanja naterala da pojedem celu celcatu pitu od crvene rabarbare, za koju je rekla da je magično i moćno sredstvo protiv ovakvih pojava začepjenja. Lično sam je ispekao, od sibirske rabarbare, jedva nađene u jednoj od beogradskih prodavnica organske i zdrave hrane. I ništa. Jedino sam sebi dodao još kilo. Bio je to i za rabarbaru i za mene, izgleda, gorak poraz. Toliko o sredstvima i moćima.

Ukratko, ovako ili onako, i Skarabej mora jednom da odahne, popusti i zevne: iz mene ništa nije htelo da iziđe; tako danima; mogao sam da kažem da sve svoje stalno vučem sa sobom, tačnije, nosim u sebi, poput Crvenkapicinog vuka pošto mu je lovac napunio i zašio stomak; kad je konačno krenulo, na neutvrđeni podstrek, u minut do dvanaest, bilo je crno. Bilo je vulkansko kamenje. Crno je do danas. Ali, neka je i crno, samo neka nečastivi sasvim iziđe iz mene, i da mi taj istorijski kamen ne leži na grobu. Kad sam lakši, dabome, lakše mi je, bilo da još hodam po zemlji ili većito počivam.

Naposletku, sve ispričano sam izgurao i preboleo. Ja sam zaista kao istorija, jer je, izgleda, trebalo kopati dublje. Ipak, sve što mi se dogodilo bilo je tek maska. Mora da je iza maske nešto ostalo. Došao sam do zaključka, opipavajući se, da postoji nešto tvrđe u meni. Kad god udahnem, kad god izdahnem, to tvrdo se javlja; iskoči iz dubine, kašljucne i lupi me ispod rebara. Našao sam da je u meni još neki kamen, drugačiji od onog kojeg sam se

ratosiljao i tako, istovremeno, izgubio mudrost koju je sadržavao. Eto, kamen ispod kamena. Nije li kamen ludila ispod kamena mudrosti? Ovaj kamen je u žuči, masni kamen okružen muljem i kamenčićima. Tako se hiljadu i jedna noć mojih bolesti nastavlja dokle god ima još nekog da je sluša. Pred Skarabejom je novi pripovedački zadatak: uz pomoć maslinovog ulja, limuna, gorke soli, jabuka i izabranih kineskih trava, da na vrh brda, u sam zenit nove priče, iznese sunčevu kamenčinu iz moje crne žuči, da mi jarka svetlost rastera setu.